

Üniversite Seçmeli Futbol Dersini Alan Öğrencilerin Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi (Bayburt Üniversitesi Örneği)

Osman GIDIK^{1*}, Murat KUL², Mehmet YÖNAL³

^{1,2,3}Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, 69000 Bayburt, Türkiye

¹<https://orcid.org/0000-0003-0811-9324>

²<https://orcid.org/0000-0001-6391-8079>

³<https://orcid.org/0000-0002-1789-6320>

*Sorumlu yazar: osmangidik@gmail.com

Araştırma Makalesi

Makale Tarihiçesi:

Geliş tarihi:03.11.2022

Kabul tarihi:09.01.2023

Online Yayınlanma: 01.06.2023

Anahtar Kelimeler

Üniversite

Futbol

Sürekli kaygı

Durumluk kaygı

ÖZ

Spor, yaşamın bir parçası olmakla birlikte bireylerin mutlu hissetmelerine de imkan verdiğinden, bireysel ya da gruplar halinde birçok sportif faaliyet günlük yaşamın bir parçası haline gelmektedir. Kaygının en bilinen anlamının “endişe” olduğu, yapılan çalışmalar incelendiğinde ise “anksiyete” adı ile karşımıza çıktığı görülmektedir. Kaygının nedenlerinin başında iç ve dış dünyamızda oluşan duygu ve hislerimizin korkuya dönüşmesi olarak bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı; Bayburt Üniversitesinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim gören ve üniversite seçmeli futbol dersini tercih eden 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerini belirlemektir. Çalışma grubu 160 erkek ve 20 kız olmak üzere toplamda 180 öğrenciden oluşmaktadır. Bu çalışmada kullanılan kaygı ölçeklerinin Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısının 0,820 olarak tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin, “cinsiyet” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli kaygı ölçeğinde ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıklar olduğu görülürken, durumluk kaygı ölçeğinde ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar bireylerin futbol başta olmak üzere birçok spor dalını önyargıları nedeniyle denemedikleri fakat denedikten sonra sıklıkla sportif faaliyetlerinde tercih edecekleri yönünde bir görüş ortaya çıkmaktadır.

Investigation of Anxiety Levels of Students Who Take University Elective Football Course (Bayburt University Example)

Research Article

Article History:

Received: 03.11.2022

Accepted:09.01.2023

Available online: 01.06.2023

Keywords:

University

Football

Trait anxiety

State anxiety

ABSTRACT

Since sports are a part of life but also allow individuals to feel happy, many sportive activities, individually or in groups, become a part of daily life. It is seen that the most known meaning of anxiety is "worry," and when the studies are examined, it is seen that it is called "anxiety." One of the causes of anxiety is known as the transformation of our inner and outer feelings and emotions into fear. This study aims to determine the anxiety levels of 3rd and 4th-grade students studying at Bayburt University in the spring semester of the 2021-2022 academic year and who prefer university elective football. The study group consists of 180 students, 160 boys, and 20 girls. The Cronbach's Alpha reliability coefficient of the anxiety scales used in this study was 0,820. When we examine the results of the T-test analysis performed to determine the differences in the "gender" and trait and state anxiety levels of the students participating in the study, it is seen that there are significant

differences in the trait anxiety scale ($p<0.05$). At the same time, there are significant differences in the state anxiety scale ($p<0.05$) level, no significant differences were found. The results show that individuals do not try many sports branches, especially football, due to their prejudices, but after they try, they will often prefer sportive activities.

To Cite: Gıdık O, Kul M, Yönel M., 2023. Üniversite seçmeli futbol dersini alan öğrencilerin kaygı düzeylerinin incelenmesi (Bayburt Üniversitesi Örneği). Kadırlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dergisi, 3(2): 254-270.

Giriş

Türkiye’de üniversitelerin bazı sınıflarında seçmeli derslerin bulunduğu, bu derslerin öğrencilerin tercihine ve o derse verilen kontenjan sayılarına bağlı olarak açıldığı görülmektedir (Tezcan ve Gümüş, 2008). Seçmeli dersler, öğrencilere zorunlu dersler dışında kendi ilgi alanları ile ilgili farklı dersleri tecrübe edebilme konusunda olanak sunmaktadır.

Spor, yaşamın bir parçası olmakla birlikte bireylerin mutlu hissetmelerine de imkan verdiğinden, bireysel ya da gruplar halinde birçok sportif faaliyet günlük yaşamın bir parçası haline gelmektedir. Hem bireysel hem grup halinde yapılan sportif faaliyetlerin kendine özgü kuralları ve özellikleri vardır. Stres, hüznün, hukuk, hak, haz, heyecan, saygı ve sevgi kavramları sporun doğasında yer almaktadır. Bireylerin yeteneklerinin gelişmesine olanak sağlayan spor, ferdi, toplu, araçlı veya araçsız olarak yapılabilen boş zaman aktivitelerinin yanında, insanları sosyalleştiren, ruhu ve fiziği canlandıran ve işi meslek haline getirmeyi amaçlayan faaliyetlerin bütünüdür (Fişek, 1998; Çankaya, 2001; Pehlivan, 2004; Atasoy ve Kuter, 2005; Gümüş, 2019). Spor sayesinde, insanlarda fiziksel ve psikolojik sağlığın olumlu yönlerde etkilendiği bilinmektedir. En geniş anlamı ile reaksiyon, dans, bedensel ve fiziksel aktivitelerin yapıldığı, çok eski zamanlardan bu yana kadar gelmiş olan sporun, sağlık, iş ve eğlence amacıyla yapılabildiği bilinmektedir (Kusan ve Sabah, 2022).

Futbol, on birer kişi ile ve iki takım halinde oynanan, Dünya’nın en çok tercih edilen, oynanan ve bilinen spor dalıdır. Futbol oynamak için üretilmiş olan topa sadece kalecilerin elle dokunabildiği, sporcuların ise ayak, kafa ve diğer vücut kısımları ile rakip kaleye gol atmayı amaçladığı spor dalı olduğu görülmektedir. Malzeme ihtiyacının azlığı ve kuralların basitliği nedeni ile her türlü hava koşullarında kolayca oynanan bir spor dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Sporcuların oynadığı mevkilerde yerine getirmeleri gereken görevleri gereği futbolcuların daha çok sorumluluk aldıkları, taktik anlayışının en üst seviyede hareketin en hızlı sürede yapılabildiği bilinmektedir (Başer, 1994; Erdoğan, 2008; Dever, 2010). Dünya genelinde en çok tercih edilen, bilinen ve izlenen futbolun çocuk, kadın, erkek gibi farklı yaş ve lig kategorilerinde oynandığı görülmektedir.

Kaygının en bilinen anlamının “endişe” olduğu, yapılan çalışmalar incelendiğinde ise “anksiyete” adı ile karşımıza çıktığı görülmektedir. Kaygının nedenlerinin başında iç ve dış dünyamızda oluşan duygu ve hislerimizin korkuya dönüşmesi gelmektedir. Bu kaygıların sürekli gerçekleşmesi söz konusu olmamakla birlikte bazen de gerçek dışı hislerden kaynaklanabileceği de bilinmektedir (Öztürk, 2004; Yavuz, 2009). İnsanların yaşadığı kaygılar incelendiğinde karşımıza ilk olarak sürekli ve durumluk kaygı çıkmaktadır. Durumluk kaygı; sürekli devam etmeyen, geçici olarak ortaya çıkan, kişilerin durumlarına göre değişiklikler gösteren ve duygusal durumlara göre oluşabilen kaygı türü olarak bilinmektedir. Spielberger (1966), bireyleri tehdit eden anılar, olaylar ile birlikte sonrasında oluşan duygusal ve özel durumlara karşı verilen tepkiler olarak tanımlamıştır. Sürekli kaygı ise; insanların içinde buldukları durumlarda, kaygılı, stresli ve düşünceli olabilecekleri olarak açıklanmıştır (Spielberger, 1966). Üniversitelerde seçmeli ders alan öğrencilerin daha önce hiç bilmedikleri bir dersi zorunlu veya isteyerek almaları sonucunda, o derse karşı kaygı duydukları görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı; Bayburt Üniversitesinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim gören ve üniversite seçmeli futbol dersini tercih eden 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerini belirlemektir.

Materyal ve Metot

Araştırma Grubu

Araştırmaya, Bayburt Üniversitesinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim gören ve üniversite seçmeli futbol dersini tercih eden 3.sınıf ve 4.sınıf öğrencileri gönüllü olarak katılmışlardır. Çalışma grubu 160 erkek ve 20 kız olmak üzere toplamda 180 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma, kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Kolayda örnekleme yöntemi ise; araştırmacıların ulaşabileceği öğrencilerin tümünün çalışmaya gönüllü olarak katılım sağlaması olarak tanımlanmaktadır (Coşkun ve ark., 2017).

Araştırmanın uygulanabilmesi için, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğünün Etik Kurul Birimi’nden 30/11/2021 tarihli, 186 karar sayılı ve 14 oturum sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmaya katılan öğrencilere 12 sorudan oluşan “Kişisel Bilgi Formu”, Spielberger ve ark., (1970), tarafından geliştirilen, Öner ve Le Compte, (1983), tarafından Türkçe’ye çevirisi, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış, 4’lü likert tipinde ve 20 sorudan oluşan

Sürekli Kaygı Envanteri ve 4'lü likert tipinde ve 20 sorudan oluşan Durumluk Kaygı Envanteri olmak üzere üç farklı formda bulunan sorular öğrencilere yöneltilmiştir. Sürekli kaygı envanterinde tersine döndürülmüş ifadelerin 21. 26. 27. 30. 33. 36. ve 39. maddelerinde olduğu görülmüştür. Puanlamaları; “(1) hemen hiçbir zaman”, “(2) bazen”, “(3) çok zaman” ve “(4) hemen her zaman” şekli ile olmaktadır. Güvenirlilik katsayısı, 0,83 ile 0,87 değerleri arasında, test-tekrar test güvenirliliğinin 0,71 ile 0,86 değerleri arasında, madde güvenirliliğinin ise 0,34 ile 0,72 değerleri arasında olduğunu belirlenmiştir (Öner ve Le Compte, 1985). Durumluk kaygı envanterinde tersine döndürülmüş ifadelerin 1. 2. 5. 8. 10. 11. 15. 16. 19. ve 20. maddelerinde olduğu görülmektedir. Puanlamaları; “(1) hiç”, “(2) biraz”, “(3) çok”, “(4) tamamıyla” şekli ile olmaktadır. Güvenirlilik katsayısı, 0,94 ile 0,96 değerleri arasında, madde güvenirliliği 0,42 ile 0,85 değerleri arasında, test-tekrar test güvenirliliği ise 0,26 ile 0,68 değerlerinde bulunmuştur (Öner ve Le Compte, 1985).

Verilerin Toplanması

Araştırmadan elde edilen veriler, anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere çalışmanın yöntemi, önemi ve amacı ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Elde ettiğimiz sonuçların sadece araştırma için kullanılacağı, öğrencilerin isimlerinin kesinlikle hiçbir yerde kullanılmayacağı katılımcılara bildirilmiştir. Online sistemde katılımcıların çalışmada gönüllü olduklarını onaylamaları için bir buton eklenmiştir. Bunu kabul eden katılımcılar soruları cevaplamaya yönlendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde ettiğimiz veriler SPSS 26.0 sürüm programı kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen verilere, Cronbach's Alpha güvenilirlik testi, ikiden çok küme karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi olan One Way Anova yapıldıktan sonra istatistiksel verilerin anlamlı bulunması durumunda, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek amacıyla Tukey testi ve ikili küme karşılaştırmasında bağımsız gruplar arası T-Testi uygulanarak çalışmanın sonuçlarına istatistiksel olarak ulaşılmıştır.

Bulgular

Cronbach's Alpha katsayısı “0-0,40” arasında ise güvenilir değil, “0,40-0,60” arasında ise düşük güvenirlilikte, “0,60-0,80” arasında ise oldukça güvenilir, “0,80-1,00” arasında ise yüksek güvenirlilik düzeylerinde olduğu belirtilmiştir (Ercan ve Kan, 2004; Yıldız ve Uzunsakal, 2018).

Tablo 1. Kaygı ölçeklerinin genel Cronbach's Alpha güvenilirliği

Cronbach's Alpha Katsayısı	Soru Sayısı
0,820	40

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmada kullanılan kaygı ölçeklerinin, Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı, 0,820 olarak tespit edilmiştir. Elde ettiğimiz güvenilirlik katsayısı çalışmamızda kullandığımız ölçeğin, yüksek güvenilir düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 2. Sürekli kaygı ölçeğinin Cronbach's Alpha güvenilirliği

Cronbach's Alpha Katsayısı	Soru Sayısı
0,807	20

Tablo 2 incelendiğinde, çalışmada kullanılan sürekli kaygı ölçeğinin, Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı, 0,807 olarak tespit edilmiştir. Elde ettiğimiz güvenilirlik katsayısı çalışmada kullanılan sürekli kaygı ölçeğinin, yüksek güvenilirlik düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 3. Durumluk kaygı ölçeğinin Cronbach's Alpha güvenilirliği

Cronbach's Alpha Katsayısı	Soru Sayısı
0,602	20

Tablo 3 incelendiğinde, çalışmada kullanılan durumluk kaygı ölçeğinin, Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı, 0,602 olarak tespit edilmiştir. Elde ettiğimiz güvenilirlik katsayısı çalışmada kullanılan durumluk kaygı ölçeğinin, oldukça güvenilir düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin demografik dağılımları

DEĞİŞKENLER		N	%
Yaş	18-21	104	57,8
	22-25	71	39,4
	26 ve Üstü	5	2,8
Cinsiyet	Kadın	160	88,9
	Erkek	20	11,1
Şuanda kayıtlı olduğunuz program	Ön Lisans	69	38,3
	Lisans	111	61,7
Ailenizin sosyo-ekonomik gelir düzeyi	Düşük	41	22,8
	Orta	131	72,8
	Yüksek	8	4,4
Futbol dersini almadan önce dersten çok korkuyordum	Evet, çok korkuyordum	13	7,2
	Hayır, hiç korkmuyordum	167	92,8
Futbol dersini isteyerek ve severek aldım	Evet, futbol dersini isteyerek ve severek aldım	174	96,7
	Hayır, futbol dersini istemeyerek aldım	6	3,3
Daha önce hiç futbol oynamadım	Evet, oynamadım	26	14,4
	Hayır, oynadım	154	85,6
Futbol ders günü geldiğinde derse gitmek istemiyorum	Evet, derse gitmek istemiyorum	36	20,0
	Hayır, isteyerek derse gidiyorum	144	80,0
Futbol için gerekli yeteneğe sahip değilim	Evet, gerekli yeteneğe sahip değilim	47	26,1
	Hayır, gerekli yeteneğe sahibim	133	73,9
Futbol dersini alan öğrencilerin benden daha iyi olduklarını düşünüyorum	Evet, iyi olduklarını düşünüyorum	58	32,2
	Hayır, iyi olduklarını düşünmüyorum	122	67,8
Futbol dersi bence seçmeli değil, zorunlu olması gerekiyor	Evet, zorunlu olması gerekiyor	77	42,8
	Hayır, seçmeli olması gerekiyor	103	57,2
Futbol dersini aldıktan sonra, futbola olan bakışım iyi anlamda değişti	Evet, futbola bakışım iyi anlamda değişti	140	77,8
	Hayır, futbola bakışım hiç değişmedi	40	22,2

Tablo 5. Öğrencilerin, “yaş” değişkenine göre yapılan One Way Anova-Tukey testi sonuçları

Ölçek	Yaş	n	x	ss	f	p	Tukey
Sürekli Kaygı Ölçeği	18-21	104	2,323	0,346	1,145	0,320	-
	22-25	71	2,342	0,437			
	26 ve Üstü	5	2,590	0,364			
Durumluk Kaygı Ölçeği	18-21	104	2,177	0,294	0,995	0,372	-
	22-25	71	2,169	0,331			
	26 ve Üstü	5	2,370	0,236			

*p<0,05 düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “yaş” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri arasındaki farklılıkları belirlemek için yapılan tek yönlü One Way Anova-Tukey testi analiz

sonuçlarını incelediğimizde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin, “ailenizin sosyo-ekonomik gelir düzeyi” değişkenine göre yapılan One Way Anova-Tukey testi sonuçları

Ölçek	Ailenizin Sosyo-Ekonomik Gelir Düzeyi	n	x	ss	f	p	Tukey
Sürekli Kaygı Ölçeği	Düşük	41	2,428	0,400			
	Orta	131	2,294	0,350	3,926	0,021*	Orta>Yüksek
	Yüksek	8	2,600	0,670			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Düşük	41	2,200	0,321			
	Orta	131	2,166	0,277	0,754	0,472	-
	Yüksek	8	2,293	0,628			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “ailenizin sosyo-ekonomik gelir düzeyi” değişkeni ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan tek yönlü One Way Anova-Tukey testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin, “cinsiyet” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Erkek	160	2,305	0,377			
	Kadın	20	2,602	0,361	24,477	-3,338	0,001*
Durumluk Kaygı Ölçeği	Erkek	160	2,176	0,313			
	Kadın	20	2,205	0,272	178,000	-0,388	0,699

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “cinsiyet” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin, “şuanda kayıtlı olduğunuz program” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Şuanda Kayıtlı Olduğunuz Program	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Ön Lisans	69	2,402	0,433			
	Lisans	111	2,298	0,349	178,000	1,760	0,080
Durumluk Kaygı Ölçeği	Ön Lisans	69	2,237	0,337			
	Lisans	111	2,143	0,285	178,000	1,926	0,047*

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “şuanda kayıtlı olduğunuz program” değişkeni ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz

sonuçlarını incelediğimizde, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 9. Öğrencilerin, “futbol dersini almadan önce futbol dersinden çok korkuyordum” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Dersini Almadan Önce Futbol Dersinden Çok Korkuyordum	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, çok korkuyordum	13	2,923	0,647	12,455	3,476	0,000*
	Hayır, hiç korkmuyordum	167	2,292	0,318			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, çok korkuyordum	13	2,500	0,578	12,392	2,133	0,000*
	Hayır, hiç korkmuyordum	167	2,154	0,264			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol dersini almadan önce futbol dersinden çok korkuyordum” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin, “futbol ders günü geldiğinde derse gitmek istemiyorum” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Ders Günü Geldiğinde Derse Gitmek İstemiyorum	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, derse gitmek istemiyorum	36	2,225	0,279	75,973	-2,463	0,048*
	Hayır, isteyerek derse gidiyorum	144	2,366	0,403			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, derse gitmek istemiyorum	36	2,133	0,321	178,000	-1,008	0,315
	Hayır, isteyerek derse gidiyorum	144	2,191	0,305			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol ders günü geldiğinde derse gitmek istemiyorum” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 11. Öğrencilerin, “futbol dersini alan öğrencilerin benden daha iyi olduklarını düşünüyorum” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Dersini Alan Öğrencilerin Benden Daha İyi Olduklarını Düşünüyorum	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, iyi olduklarını düşünüyorum	58	2,466	0,433	178,000	3,145	0,002*
	Hayır, iyi olduklarını düşünmüyorum	122	2,277	0,346			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, iyi olduklarını düşünüyorum	58	2,181	0,345	178,000	0,065	0,948
	Hayır, iyi olduklarını düşünmüyorum	122	2,178	0,290			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol dersini alan öğrencilerin benden daha iyi olduklarını düşünüyorum” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları

belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 12. Öğrencilerin, “futbol dersi bence seçmeli değil, zorunlu olması gerekiyor” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Dersi Bence Seçmeli Değil, Zorunlu Olması Gerekiyor	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, zorunlu olması gerekiyor	77	2,399	0,427	178,000	1,847	0,066
	Hayır, seçmeli olması gerekiyor	103	2,292	0,347			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, zorunlu olması gerekiyor	77	2,262	0,353	131,431	3,064	0,003*
	Hayır, seçmeli olması gerekiyor	103	2,117	0,254			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol dersi bence seçmeli değil, zorunlu olması gerekiyor” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, durumluk kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olduğu görülürken, sürekli kaygı ölçeğinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin, “futbol dersini isteyerek ve severek aldım” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Dersini İsteyerek ve Severek Aldım	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, futbol dersini isteyerek ve severek aldım	174	2,340	0,389	178,000	0,354	0,724
	Hayır, futbol dersini istemeyerek aldım	6	2,283	0,282			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, futbol dersini isteyerek ve severek aldım	174	2,181	0,311	178,000	0,306	0,760
	Hayır, futbol dersini istemeyerek aldım	6	2,141	0,210			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol dersini isteyerek ve severek aldım” değişkeni ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir.

Tablo 14. Öğrencilerin, “daha önce hiç futbol oynamadım” değişkeni ile yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Daha Önce Hiç Futbol Oynamadım	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, oynamadım	26	2,526	0,580	27,866	1,883	0,070
	Hayır, oynadım	154	2,306	0,334			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, oynamadım	26	2,184	0,420	178,000	0,087	0,931
	Hayır, oynadım	154	2,178	0,334			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “daha önce hiç futbol oynamadım” değişkeni ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir.

Tablo 15. Öğrencilerin, “futbol için gerekli yeteneğe sahip değilim” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol İçin Gerekli Yeteneğe Sahip Değilim	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, gerekli yeteneğe sahip değilim	47	2,390	0,393	178,000	-0,740	0,460
	Hayır, gerekli yeteneğe sahibim	133	2,319	0,382			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, gerekli yeteneğe sahip değilim	47	2,151	0,311	178,000	1,077	0,283
	Hayır, gerekli yeteneğe sahibim	133	2,189	0,308			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol için gerekli yeteneğe sahip değilim” ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir.

Tablo 16. Öğrencilerin, “futbol dersini aldıktan sonra, futbola olan bakışım iyi anlamda değişti” değişkenine göre yapılan T-testi sonuçları

Ölçek	Futbol Dersini Aldıktan Sonra, Futbola Olan Bakışım İyi Anlamda Değişti	n	x	ss	sd	t	p
Sürekli Kaygı Ölçeği	Evet, futbola bakışım iyi anlamda değişti	140	2,352	0,391	178,000	-0,122	0,903
	Hayır, futbola bakışım hiç değişmedi	40	2,290	0,367			
Durumluk Kaygı Ölçeği	Evet, futbola bakışım iyi anlamda değişti	140	2,178	0,310	178,000	0,898	0,370
	Hayır, futbola bakışım hiç değişmedi	40	2,185	0,307			

* $p<0,05$ düzeyinde anlamlı

Çalışmaya katılan öğrencilerin, “futbol dersini aldıktan sonra, futbola olan bakışım iyi anlamda değişti” değişkeni ile sürekli ve durumluk kaygı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek için yapılan T-testi analiz sonuçlarını incelediğimizde, sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinde, ($p<0,05$) düzeyinde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir.

Tartışma

Sürekli ve durumluk kaygı, sporcuları etkilediği gibi sınavlara hazırlanan ve bu sınavlara giren öğrencileri de etkilemektedir. Öğrencilerin kaygı ile birlikte kondisyon, dikkat, motivasyon ve performanslarında düşüşler olabileceği, özgüven ve karar verme

yeteneklerinde de düşüşler yaşayabilecekleri bilinmektedir (Koptagel, 1984; Christopher, 2002).

Çalışmaya katılan öğrencilere uygulanan sürekli ve durumluk kaygı ölçeklerinin Cronbach's Alpha güvenirlik testleri oldukça güvenilir ve yüksek güvenirlik düzeyinde olduğu görülmektedir (Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3, Tablo 4).

Çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri ile “yaş” değişkeninde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmüştür ($p<0,05$) (Tablo 5). Doğan (2021), yapmış olduğu çalışmasında yaş değişkeninde anlamlı farklılıkların olmadığını tespit etmiştir. Özgün ve ark., (2021), yaş değişkenini inceledikleri çalışmalarında anlamlı farklılıkların bulunmadığını bildirmişlerdir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde anlamlı farklılıkların olmadığını bildiren çalışmaların olduğu görülmüştür (Göktaş ve Gıdık, 2019; Çelik ve ark., 2021; Karışan ve İmamoğlu, 2021). Ayrıca yaş değişkeninin incelendiğinde araştırmalara bakıldığında, anlamlı farklılıkların bulunduğunu bildiren çalışmaya rastlanılmıştır (Gıdık ve ark., 2022).

Çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri ile “ailenizin sosyo-ekonomik gelir düzeyi” değişkeni arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür ($p<0,05$) (Tablo 6). Erdoğan Tarakçı ve Göktaş (2019), çalışmalarında, anlamlı farklılıkların olduğunu belirlemişlerdir. Bozdağ ve Kaplan (2021) ve Kul ve Gıdık (2021), yapmış oldukları çalışmalarında, anlamlı farklılıkların olduğunu bildirerek çalışmamız ile paralel sonuçlar elde etmişlerdir. Ekizoğlu ve Oruç, (2022), maddi gelir değişkeninde, farklılığın bulunmadığını bildirmişlerdir. Gıdık ve Kul (2022), yapmış oldukları araştırmalarında, anlamlı farklılıkların bulunmadığını bildirerek çalışmamızdan farklı sonuçlar elde etmişlerdir.

Çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri ile “cinsiyet” değişkeni arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür ($p<0,05$) (Tablo 7). Abakay ve ark., (2017), yaptıkları araştırmalarında anlamlı farklılıkların bulunduğunu belirlemişlerdir. Miguel ve ark., (2017), cinsiyet değişkenini inceledikleri çalışmalarında, anlamlı farklılıkların olduğunu tespit etmişlerdir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde, cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılıkların olduğunu bildiren çalışmaların olduğu görülmüştür (Tarakçı ve Baş 2019; Evli ve ark. 2020; Çelik ve ark. 2021; Kul ve ark. 2021; Çelik ve Gıdık, 2022). Avan (2015), cinsiyet değişkenini incelediği çalışmasında, anlamlı farklılıkların bulunmadığını belirlemiştir. Köse ve ark., (2016), yaptığı araştırmasında, anlamlı farklılıkların olmadığını tespit etmiştir. Literatürde yapılan çalışmalar

incelendiğinde, bizim çalışmamızdan farklı sonuçlara rastlanılmıştır (Eraslan ve Aydoğan, 2016; Esmer ve Gıdık, 2020; Özbek ve Esmer, 2020; Şipal ve ark., 2020;).

Çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri ile “şuanda kayıtlı olduğunuz program” değişkeninde anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür ($p<0,05$) (Tablo 8). Ak ve Kaya (2017) ve Tarakçı ve Baş (2019), yapmış oldukları araştırmalarında eğitim durumları ile kaygı düzeyleri arasında anlamlı farklılıkların olduğunu bildirerek çalışmamızı destekleyen sonuçları ortaya koymaktadırlar. Doğan ve Eygü (2018), yaptıkları araştırmalarında anlamlı farklılıkların olmadığını tespit etmişlerdir. Kul ve ark., (2021), boksörler ile yaptıkları araştırmalarında eğitim durumunda anlamlı farklılıkların bulunmadığını bildirmişlerdir. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında, eğitim durumu değişkeninde anlamlı farklılıkların bulunmadığını bildiren araştırmaların olduğu görülmüştür (Kul ve ark., 2020; Ekizoğlu ve Akyüz, 2022; Gıdık ve ark., 2022).

Çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri “futbol dersini almadan önce futbol dersinden çok korkuyordum” (Tablo 9), “futbol ders günü geldiğinde derse gitmek istemiyorum” (Tablo 10), “futbol dersini alan öğrencilerin benden daha iyi olduklarını düşünüyorum” (Tablo 11), “futbol dersi bence seçmeli değil, zorunlu olması gerekiyor” (Tablo 12), değişkenleri ile kaygı düzeyleri arasında ($p<0,05$) seviyesinde anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür. Seçmeli ders alan öğrenciler genellikle en sevdiği ve en kolay geçebileceği dersleri seçmeye çalışmaktadırlar bu yüzden futbol herkesin kolayca yapabileceği bir spor dalı olduğundan çok tercih edildiği görülmektedir. Seçmeli futbol dersini tercih eden öğrencilerin bu dersi isteyerek ve severek tercih etmelerinin yanı sıra dersi almadan önce bazı öğrencilerin kaygı yaşadıkları ama dersi aldıktan sonra dersin seçmeli değil de zorunlu olması gerektiğini düşündüklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler dersi seçtikten sonra ilk ders günü gelmek istemediklerini fakat dersi aldıktan sonra derse olan ilgilerinin arttığını bildirmişlerdir.

Ayrıca çalışmada yer alan öğrencilerin, sürekli ve durumluk kaygı düzeyleri ile “futbol dersini isteyerek ve severek aldım” (Tablo 13), “daha önce hiç futbol oynamadım” (Tablo 14), “futbol için gerekli yeteneğe sahip değilim” (Tablo 15), “futbol dersini aldıktan sonra, futbola olan bakışım iyi anlamda değişti” (Tablo 16), değişkenleri ile kaygı düzeyleri arasında ($p<0,05$) seviyesinde anlamlı farklılıkların bulunmadığı tespit edilmiştir. Anlamlı farklılık görülmemesine rağmen bir kısım öğrencinin futbol dersini aldıktan sonra bu derse olan ilgisinin ve olumlu bakış açısının arttığı görülmüştür. Bu durumun sportif faaliyetlere ön yargı ile yaklaşan bireylerin, spor yapmaya başladıktan sonra daha çok ilgi duymaları ile benzer olduğu düşünülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Çalışma, Bayburt Üniversitesinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim gören ve üniversite seçmeli futbol dersini tercih eden 3. ve 4.sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Çalışmadan elde ettiğimiz sonuçlarda “cinsiyet”, “şuanda kayıtlı olduğunuz program”, “ailenizin sosyo-ekonomik gelir düzeyi”, “futbol dersini almadan önce dersten çok korkuyordum”, “futbol ders günü geldiğinde derse gitmek istemiyorum”, “futbol dersini alan öğrencilerin benden daha iyi olduklarını düşünüyorum”, “futbol dersi bence seçmeli değil ve zorunlu olması gerekiyor” değişkenlerinin kaygı düzeylerinde anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Ayrıca “yaş”, “futbol dersini isteyerek ve severek aldım”, “daha önce hiç futbol oynamadım”, “futbol için gerekli yeteneğe sahip değilim” ve “futbol dersini aldıktan sonra futbola olan bakışım iyi anlamda değişti” değişkenlerinin kaygı düzeylerinde anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir. Elde edilen sonuçlar bireylerin futbol başta olmak üzere birçok spor dalını önyargıları nedeniyle denemedikleri fakat denedikten sonra sıklıkla sportif faaliyetlerinde tercih edecekleri yönünde bir görüş ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmaya benzer çalışmalar farklı yaş grupları ve eğitim düzeyindeki kişiler ile yapılarak daha geniş kapsamlı sonuçlar elde etmek mümkün olacaktır. Sportif faaliyetlerin yaygınlaştırılması, her yaş grubu ve farklı fiziksel özelliklerdeki bireylere spor yapma imkanı sunulabilmesi için başta Spor İl Müdürlükleri ve Halk Eğitim Merkezleri olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının geniş kapsamlı çalışmalar yapabileceği düşünülmektedir.

Teşekkür

Çalışmamızda desteklerini esirgemeyen Bayburt Üniversitesine, seçmeli dersi alan ve çalışmamıza gönüllü olarak katılan değerli öğrencilerimize çok teşekkür ediyoruz.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyan Özeti

Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduklarını beyan ederler.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makale yazarları herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

Etik Kurul Kararı

Araştırmanın uygulanabilmesi için, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğünün Etik Kurul Birimi'nden 30/11/2021 tarihli, 186 karar sayılı ve 14 oturum sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

Kaynaklar

Abakay U, Kuru E., 2010. Profesyonel ve amatör futbolcuların statü değişkeni açısından başarı motivasyonu farklılıkları. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3): 186-191.

Ak E, Kaya İ., 2017. İzmir 1. amatör kümede mücadele eden futbol takımlarındaki oyuncuların süreklilik ve durumluluk kaygılarının belirlenmesi. *International Journal of Contemporary Educational Studies*, 3(2): 68-79.

Atasoy B, Kuter FÖ., 2005. Küreselleşme ve spor. *Eğitim Fakültesi Dergisi* 18(1): 11-22.

Avan Z., 2015. Özel bir spor merkezine devam eden 18-30 yaş arası bireylerin beslenme durumlarının ve beden algılarının değerlendirilmesi, Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Başer E., 1994. Futbolda psikoloji ve başarı. İstanbul: Yayınevi Yayıncılık.

Bozdağ B, Kaplan E., 2021. Sporcu ve sedanter üniversite öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumları üzerine bir karşılaştırma. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1): 211-220.

Christopher MJ., 2002. Anxiety arousal and visual attention: a mechanistic account of performance variability, Department of Exercise and Sport Sciences, University of Florida, USA.

Coşkun R, Altunışık R, Yıldırım E., 2017. Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı, Sakarya Yayıncılık, Güncellenmiş 9. Baskı, Sakarya.

Çankaya C., 2001. Spor tesisleri işletmeciliği ve planlamacılık ders notları, Bursa.

Çelik H, Demirel N, Şam CT., 2021. Relationship between anxiety levels and exercise addiction of higher school students studying in the field of sports sciences during covid-19 pandemic process. *Pakistan Journal of Medical and Health Sciences*, 15(10): 2994-2998.

Çelik H, Tozoğlu E, Demirel N., 2021. Pandemi döneminde üniversite öğrencilerinin sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. Gazi Kitabevi, Ankara.

Çelik H, Gıdık O., 2022. Hokey sporcularının liderlik öz-yeterlik durumlarının belirlenmesi. Gece Kitaplığı, s. 287-303, Ankara.

Dever A., 2010. Spor sosyolojisi: Tarihsel ve güncel boyutlarıyla spor ve toplum, İstanbul: Başlık Yayın Grubu.

Doğan EK, Eygü H., 2018. Kış sporları yapan sporcuların yarışma kaygı düzeylerinin incelenmesi. Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, 2(2): 9-18.

Doğan E., 2021. Bireysel ve takım sporcularının yeni tip korona virüse (covid-19) yakalanma kaygısının incelenmesi. Kesit Akademi Dergisi, 7(28): 375-387.

Ekizoğlu Ö, Akyüz MS., 2022. Türk futbolunda seyircilerin video yardımcı hakem (VAR) uygulamasına bakış açılarının incelenmesi. Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi, 6. Akademik Spor Araştırmaları Kongresi Özel Sayısı, 622-635.

Ekizoğlu Ö, Oruç G., 2022. Determination of the sports products consumer profiles of the Turkish armed forces personnel. Journal of Pharmaceutical Negative Results, 1582-1591.

Eraslan M, Aydoğan H., 2016. Vücut geliştirme ve fitness merkezinde spor yapan bireylerin beden bölgelerinden hoşnut olma düzeylerinin yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 11(2): 50-57.

Ercan İ, Kan İ., 2004. Ölçeklerde güvenilirlik ve geçerlik. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 30(3): 211-216.

Erdoğan İ., 2008. Futbol ve futbolu inceleme üzerine. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 26: 11-14.

Erdoğan Tarakçı İ, Göktaş B., 2019. The impact of work-family conflict on hedonic consumption: A Survey on Industrial Workers, Journal of Business Research-Turk, 11(3): 2216-2230.

Esmer Y, Gıdık B., 2020. Organik tarım öğrencilerinin tarımsal girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. Tarım Ekonomisi Dergisi, 26(2): 147-156.

Evli F, Gıdık O, Cerit E., 2020. Anxiety levels of footballers in regional amateur and professional leagues during pandemic process. Ambient Science, 07(Sp1): 81-85.

Fişek K., 1998. 100 soruda Türkiye spor tarihi. Gerçek Yayınevi İstanbul.

Gıdık O, Kul M., 2022. Türkiye Milli Hokey takımı aday kadrosunda bulunan U14-U16 sporcularının ve antrenörlerin covid-19 korku düzeyleri. Gece Kitaplığı, s.275-296, Ankara.

Gıdık O, Kul M, Elbir T, Gıdık B., 2022. Hokey milli takım aday kadrosunda bulunan U14-U16 sporcularının ve antrenörlerinin organik gıda tüketim algı düzeyleri. *Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(1): 69-92.

Gıdık O, Kul M, Çelik H., 2022. Dünya kupası ön eleme maçları oynayan, Türkiye Futsal A Milli takımı sporcularının, kovid-19 korku düzeylerinin incelenmesi. *Gece Kitaplığı, Sporda Araştırma ve Değerlendirmeler*, Ekim 101-118.

Göktaş B, Gıdık B., 2019. Consumption of medicinal and aromatic plants collected from nature in Bayburt. *Research Studies Anatolia Journal*, 2(6): 303-311.

Gümüş H., 2019. X kuşağında sportmenlik yönelimi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 10(17): 738-755.

Karışan M, İmamoğlu M., 2021. Sporcuların korona virüse (sars-cov-2) yakalanma kaygı durumlarının incelenmesi. *Lale Oraloğlu International Congress on Culture, Arts and Multidisciplinary Studies*. May 21-23.

Koptagel G., 1984. *Tıpsal psikoloji*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.

Köse E, Bayköse N, Turan BE, Lapa YT., 2016. Düzenli egzersiz yapan bireylerde olumsuz değerlendirilme korkusunun vücut algılarını belirlemedeki rolü. *Mediterranean Journal of Humanities*, 6(2): 351.

Kul M, Şipal O, Ceylan R, Aksoy ÖF, Akova A., 2020. Temel halter eğitimi alan üniversite öğrencilerinin fiziksel parametre değişimlerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4): 66-77.

Kul M, Gıdık O., 2021. Covid-19 sürecinde amatör lig futbolcu ve antrenörlerinin sürekli kaygı düzeylerinin incelenmesi: Çanakkale ili örneği. *Gece Kitaplığı*, Ankara.

Kul M, Gıdık B, Gıdık O, Şipal O, Şipal Ö., 2021. Organic food nutrition knowledge level of olympic boxers in Turkey. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*; 4(3): 250-260.

Kusan M, Sabah S., 2022. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sağlıklı olma kültürüne yönelik durumlarının incelenmesi. Özer, Ö ve Soslu, R. (Ed.). *INSAC Contemporary Trends in Sport Sciences*. (s. 124). Duvar Kitapevi.

Öner N, Le Compte A., 1983. Süreksiz durumluk/Süreklilik kaygı envanteri el kitabı, İstanbul: Boğaziçi Yayınlar.

Öner N, Le Compte A., 1985. Durumluk-süreklilik kaygı envanter el kitabı. (2. Basım). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Özbek A, Esmer Y., 2020. Türk tekstil ve giyim sektörünün geleceği: Tekstil mühendisliği öğrencilerinin düşünceleri. s. 40-55. Haziran. Ekin Yayınevi. Bursa.

Özgün A, Türkmen MU, Ayhan B., 2021. Sporcuların Covid-19'a yakalanma kaygısı ve spora bağlılık durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Journal of Contemporary Educational Studies*, 7(1): 298-315.

Öztürk O., 2004. Ruh sağlığı ve bozuklukları (10.Baskı). Ankara: Nobel Tıp.

Pehlivan Z., 2004. Fair-play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2): 49-53.

Sanchez-Miguel PA, Francisco ML, Amado D, Pulido JJ, Oliva SD., 2017. Relationships between physical activity levels, self-identity, body dissatisfaction and motivation among spanish high school students. *Journal of Human Kinetics*, 59.

Spielberger CD., 1966. *Anxiety and behavior*. Academic Press.

Spielberger CD., 1970. Anxiety as emototional state, anxiety currents trend in theory on research, Academic Press New York, p:23-43.

Şipal O, Kul M, Ceyhan MA, Dilek AN, Aksoy ÖF., 2020. Sporcu algılarına göre boks antrenörlerinin etik dışı davranışlarının incelenmesi. *Gece Kitaplığı*, s-29-42, Ankara.

Tarakçı İE, Baş M., 2019. Yaşam doyumu ve hedonik tüketim ilişkisi üzerine ampirik bir çalışma. *Disiplinler Arası İktisat ve İşletme Araştırmaları*. s: 145-167, İksad Yayınevi.

Tarakçı İE, Baş M., 2019. Pazarlama iletişiminde sosyal medya kullanımı: Amaçlar ve motivasyonlar. *Euroasia Journal of Social Sciences & Humaities International Indexed & Refereed*, 7: 167-179.

Tezcan H, Gümüş Y., 2008. Üniversite öğrencilerinin seçmeli ders tercihlerine etki eden faktörlerin araştırılması. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1): 1-18.

Yavuz KE., 2009. *Duygusal zeka*. Hayat Yayınları, İstanbul.

Yıldız D, Uzunsakal E., 2018. Alan araştırmalarında güvenilirlik testlerinin karşılaştırılması ve tarımsal veriler üzerine bir uygulama. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1): 14-28.